

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122201083
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4122201083.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: A. A. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, I., zastúpený JUDr. Mariánom Maholányim, advokátom, so sídlom Račianska 72, Bratislava, proti žalovaným: 1. O. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. 6, E. - L., 2. S. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. R. K. XX, S. J., v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 18. februára 2022 č. k. 16C/4/2022-98 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (I.) **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1.1 Napadnutým uznesením súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Žalobcu súčasne vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia opravil svoje nezrozumiteľné podanie doručené Okresnému súdu Nitra dňa 31. 01. 2022, ktoré podľa svojho obsahu môže byť žalobou vo veci samej, tak, že presne uvedie, čoho sa svojím podaním domáha, tak že špecifikuje petit návrhu, t. j. ako žiada, aby súd rozhodol, aby výrok rozhodnutia súdu bol jasný, určitý a vykonateľný, pretože v samotnom navrhovanom žalobnom petite je označený ako žalovaný Pavol Baškovský, ktorý však nie je stranou tohto konania na strane žalovaných. Posledným výrokom rozhodnutia uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33 eur do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. c/, d/, § 328 ods. 1, § 127 ods. 1, § 129 ods. 1, 2, 3, § 132 ods. 1, 2, 3 CSP, § 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Vo vzťahu k zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu prvej inštancie dňa 31. 01. 2022 domáhal, aby súd neodkladným opatrením uložil žalovaným v 1. a 2. rade zákaz nakladať s nehnuteľnosťami nasledovným spôsobom. V prvom petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal uložiť žalovanému v 1. rade zákaz prevádzať, scudziť, prenajať, vypožičať, prenechať do užívania iných osôb, zaťažovať vecnými bremenami, záložným právom a ťarchami v prospech iných osôb, alebo vložiť ako nepeňažný vklad do spoločnosti nasledovné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného 1.: spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/1, záhrada o výmere 289 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2631 (parcele opravenej podaním zo dňa 02. 02. 2022 na 2631/1) zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe so súpisným číslom XXX, popis stavby: dom, postavenej na pozemku registra „C“ s parc. č. 2631 (parcele opravenej podaním zo dňa 02. 02. 2022 na 2631/1) zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe bez súpisného čísla, popis stavby: skleník, postavenej na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², zapísané na LV č.

XXX, vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre okres Nitra, obec Nitra, katastrálne územie E.. V druhom petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal uložiť žalovanej v 2. rade zákaz prevádzať, scudziť, prenajať, vypožičať, prenechať do užívania iných osôb, zaťažovať vecnými bremenami, záložným právom a ťarchami v prospech iných osôb, alebo vložiť ako nepeňažný vklad do spoločnosti nasledovné nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej 2. rade: spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/1, záhrada o výmere 289 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na pozemku registra „C“ s parc. č. 2631/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe so súpisným číslom XXX, popis stavby: dom, postavený na pozemku registra „C“ s parc. č. 2631/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe bez súpisného čísla, popis stavby: skleník, postavený na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre okres Nitra, obec E., katastrálne územie E.. V treťom petite návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal uložiť žalovaným v 1. a 2. rade zákaz prenajať, vypožičať, prenechať do užívania iných osôb, zaťažovať vecnými bremenami, záložným právom a ťarchami v prospech iných osôb, nasledovné nehnuteľnosti: pozemok registra „C“ s parc. č. 2630/1, záhrada o výmere 289 m², pozemok registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², pozemok registra „C“ s parc. č. 2631/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², stavba so súpisným číslom XXX, popis stavby: dom, postavená na pozemku registra „C“ s parc. č. 2631/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 276 m², stavba bez súpisného čísla, popis stavby: skleník, postavená na pozemku registra „C“ s parc. č. 2630/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m² zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom pre okres Nitra, obec E., katastrálne územie E.. Súčasne žalobca podal žalobu, že voči nemu sú neúčinné dve darovacie zmluvy, ktoré boli uzavreté medzi dlžníčkou W. A. ako darcom a súčasne oprávnenou z vecného bremena a Z. I. v právnom postavení obdarovaného. Prvá darovacia zmluva bola medzi uvedenými stranami zmluvného vzťahu uzavretá dňa 18. 10. 2017 a jej predmetom boli nehnuteľnosti, pričom jej predmetom boli nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území E. a sú zapísané na LV č. XXX, pričom na základe tejto zmluvy bol povolený vklad vlastníckeho práva a vecného bremena pod číslom V 9532/17-4787/17. Druhá darovacia zmluva bola medzi uvedenými zmluvnými stranami uzavretá v októbri 2017, pričom jej predmetom darovania bol spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/4 k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Z. a sú zapísané na LV č. XXX a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 5/8 k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území Z. na LV č. XXX. Žalobu podal z dôvodu, že dlžníčka (W. A.) urobila tieto právne úkony s cieľom ukrátiť ho ako veriteľa. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že skutočnosti popísané v žalobe jednoznačne osvedčujú potrebu autoritatívnym spôsobom zastaviť ďalšie reťazenie prevodov majetku (pôvodne patriaceho W. A.), z ktorého výťažku by potencionálne mohla byť uspokojená žalobcova pohľadávka v rámci budúceho súdneho výkonu rozhodnutia (skutočnosť, že k pohľadávke k dnešnému dňu ešte neexistuje exekučný titul pritom nie je prekážkou). V posudzovanom prípade sú dané oba (samostatné) predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia, a to jednak potreba bezodkladnej úpravy pomerov, ako aj existencia obavy z ohrozenia exekúcie pri vymáhaní pohľadávky. Spoločné konanie W. A., Z. I. a žalovaných popísané v tomto podaní bez dôvodných pochybností javí známky koordinovanej snahy ukrátiť vymoženie žalobcovej pohľadávky, a to najmä preto, že: a) samotný vznik pohľadávky bol podmienený úmyselným protiprávnym konaním W. A., keď v dedičskom konaní zamlčala existenciu žalobcu, pričom toto jej konanie má dokonca až trestno-právny presah, b) následné prevody boli priamo alebo nepriamo realizované medzi blízkymi osobami, c) za obdobie posledných viac ako 50 rokov sú tieto prevody jedinou dispozíciou s dotknutými nehnuteľnosťami, ktoré sa dovtedy v rodine W. A. výlučne dedili medzi príbuznými v priamom rade (možno ich tak označiť za rodinný majetok), pričom však boli uskutočnené vždy ako okamžitá defenzívna reakcia na tie žalobcove právne kroky, ktoré boli spôsobilé vyvolať u konajúcich osôb odôvodnenú obavu, že sa žalobca „priblížil“ k zabezpečeniu budúceho výkonu rozhodnutia na vymoženie jeho pohľadávky, d) pri každom z týchto prevodov absentuje riadna hospodárska kauza a ich zrejším účelom bolo iba zbavenie sa majetku za súčasného zachovania kontroly nad ním. Uspokojenie pohľadávky žalobcu je jednoznačne podmienené existenciou dostatočne bonitného a na tento účel exekvovateľného majetku. V opačnom prípade bude ochrana žalobcových práv poskytnutá v súdnom konaní, ktorého predmetom je jeho nárok na zaplatenie pohľadávky, iba iluzórna. Ak by však došlo k ďalšiemu reťazeniu prevodov a žalobca by tak nedisponoval rozsudkom určujúcim neúčinnosť odporovaných úkonov voči aktuálnym vlastníkom, takto prevádzaný majetok by v rámci výkonu rozhodnutia nebolo možné postihnúť, žalobca by tak nemohol vymôcť svoju pohľadávku a vznikala by mu ďalšia škoda minimálne v rozsahu výdavkov potrebných na realizáciu

ďalších právnych krokov. Podľa právnej doktríny „potreba upraviť pomery môže byť bezodkladná a pretrvávať po určité dlhšie časové obdobie. Súd preto nemôže danú podmienku považovať za nesplnenú iba z toho dôvodu, že sa žalobca nedomáhal ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia ihneď po reálnom vzniku potreby bezodkladne upraviť pomery. Vzhľadom na deklarovанú nemajetnosť W. A. a nedostatočnú hodnotu nehnuteľností v Z. tak nehnuteľnosti v E. predstavujú jediný majetok, z ktorého by mohla byť pohľadávka v exekučnom konaní uspokojená.

1.2. V danom konaní sa jedná o prípad, keď bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia súčasne s podaním žaloby, v ktorej sa žalobca domáha neúčinnosti právnych úkonov - darovacích zmlúv zo dňa 18. 10. 20217 a z októbra 2017 uzavretých medzi W. A. a Z. I., pričom ako žalovaných označil O. I. a S. B. (konanie o určenie neúčinnosti totožných darovacích zmlúv voči žalobcovi je vedené na Okresnom súde Nitra sp. zn. 10C/90/2020, kde ako žalovaný vystupuje Z. I.). Súd prvej inštancie v prvom rade skúmal podmienku uvedenú v § 324 ods. 3 CSP, ergo či sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Súd dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania, nie je možné účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, vo vzťahu ku ktorému má neodkladné opatrenie subsidiárny charakter. Podľa názoru súdu žalobca správne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože v predmetnom prípade sa nedomáha zaplata pohľadávky, ale určenia neúčinnosti uzavretých darovacích zmlúv, ktorú skutočnosť odvodzuje od splnenia objektívneho predpokladu odporovateľnosti právnych úkonov a to ukrátenie jeho ako veriteľa pohľadávky, ktorú má preukázateľne ešte neprávoplatne judikovanú rozhodnutím v konaní pred Okresným súdom Bratislava I. sp. zn. 18C/100/2016 voči W. A..

1.3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, preto ho zamietol. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani z obsahu spisu nevyplyvajú žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by bolo možno objektívne vyvodiť, že žalovaní v 1. a 2. rade podnikajú konkrétne kroky smerujúce k scudzeniu alebo inému právnemu zaťaženiu predmetných nehnuteľností, teda konkrétne skutočnosti odôvodňujúce neodkladnú úpravu pomerov alebo konkrétne skutočnosti objektívne preukazujúce existenciu dôvodnej obavy, že exekúcia bude ohrozená. Súd prvej inštancie tiež poukázal na zásadný hmotnoprávny aspekt a to, že i prípadné scudzenie predmetných nehnuteľností zo strany žalovaných v 1. a 2. rade na ďalšiu osobu (resp. na ďalšie osoby) nebude mať za následok nemožnosť žalobcu domôcť sa predmetnej pohľadávky, ktorú má voči svojej dlžníčke. Pokiaľ žalobca dôvodnosť nároku na nariadenie neodkladného opatrenia oprel o skutočnosť takého konania žalovaných, ktorého účelom je jeho ukrátenie ako veriteľa, keď títo chcú nadobudnuté nehnuteľnosti (na základe odporovateľného právneho úkonu) predať, alebo iným spôsobom scudziť, v ktorom ohľade podnikajú i príslušné kroky (potenciálne a hypoteticky), je potrebné konštatovať len to, že tieto žalobcom tvrdené skutočnosti žiadnym spôsobom v tomto konaní osvedčené neboli. Takáto obava žalobcu by musela vychádzať z konkrétneho konania žalovaných, smerujúceho k takej dispozícii s nehnuteľnosťami, ktorá by jednoznačne vyvolávala dôvodnú obavu o nebezpečenstve vzniku bezprostredne hroziacej ujmy a túto by žalobca musel osvedčiť. Všetky predložené dôkazy však smerujú len ku konaniu v minulosti, t. j. dôkazy ohľadne vedenia trestného konania na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 10T/1/2021, predovšetkým obžaloba, ako aj zápisnica z hlavného pojednávania. Súčasne aj všetky rozhodnutia v dedičskom konaní skôr smerujú k osvedčeniu samotného žalobného nároku, avšak tieto listinné dôkazy nepreukazujú žiadne konanie žalovaných, z ktorých by bolo možné vyvodiť také konanie, ktoré nepochybne a preukázateľne smeruje k tomu, aby pozemky ďalej prevádzali na iné osoby. Žalobca založil dôvody, pre ktoré žiada nariadiť neodkladné opatrenie predovšetkým na hypotetickej obave prevádzania nehnuteľností, t. j. takú skutočnosť vyvodzoval z konania, ktoré sa udialo v minulosti, preto existenciu jeho obavy založil na potrebe zastavenia reťazenia prevodov majetku. Už zo samotného zmyslu a účelu ustanovenia § 325 ods. 1 CSP vychádza, že neodkladné opatrenie je možné nariadiť len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že je exekúcia ohrozená. Podľa názoru súdu takéto podmienky splnené v tejto veci nie sú a to i z ďalších dôvodov. Žalobca je i v prípade (eventuálneho) scudzenia predmetných nehnuteľností zo strany žalovaných na ďalšiu osobu (resp. na ďalšie osoby) dostatočne a efektívne chránený hmotným právom v ustanovení § 42b ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle ustanovenia § 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka, preto zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/44/2007 zo dňa 30. apríla 2007, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2008 pod číslom 5; porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu sp.

zn. 2Mcdo/19/2008 zo dňa 21. mája 2009). Ustanovenie § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech. Priznaniu takéhoto nároku však musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovie a bola určená neúčinnosť právneho úkonu potom predstavuje podklad k tomu, že sa veriteľ môže na základe titulu spôsobilého k výkonu rozhodnutia (exekučného titulu) vydaného proti dlžníkovi, domáhať nariadenia výkonu rozhodnutia postihnutím toho, čo odporovaným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie voči dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je možné (napr. preto, že osobe, v prospech ktorej dlžník odporovateľný právny úkon urobil, už takto nadobudnuté majetkové hodnoty nepatria) má veriteľ právo domáhať sa peňažnej náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Táto náhrada je limitovaná výškou prospechu, ktorú má daná osoba z odporovateľného právneho úkonu. Pojem prospech pritom znamená akýkoľvek majetkový ošoh bez ohľadu na to, či bol dosiahnutý na základe odplatného alebo bezodplatného právneho úkonu. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že ani prípadným scudzením predmetných nehnuteľností, resp. ich iným právnym zaťažením nebude znemožnený potenciálny budúci výkon rozhodnutia vo veci samej a nedôjde ku zmareniu účelu odporovacej žaloby, pretože žalobcovi zostane zachované právo na náhradu v peniazoch voči žalovaným vo výške ich prospechu z odporovateľného právneho úkonu. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, namietajúc, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie nesprávne obmedzil výklad pojmu „obava, že exekúcia bude ohrozená“, iba na prípady, keď majú žalovaní výslovný úmysel zbaviť sa svojho majetku a že už v tomto smere vyvíjajú konkrétnu aktivitu. V prípade, ak by už žalovaní vyvíjali konkrétnu aktivitu, tak už by bolo zrejme neskoro. Takýto výklad súdu (kedy na osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená musí navrhovateľ preukázať existenciu aktuálnych, konkrétnych, a teda bezprostredných krokov žalovaných) je v rozpore so základným právom žalobcu na súdnu ochranu, nakoľko prenáša na žalobcu ako navrhovateľa neodkladného opatrenia neprimerane vysoké dôkazné bremeno, čím sa obsah a zmysel inštitútu neodkladných opatrení značne popiera a stáva v podstate nedostupným pre potreby praktického života. Súd prvej inštancie najprv v podstate uvádza, že inštitút neodkladných opatrení má byť pružným nástrojom a miera „dokazovania“ je nižšia ako v konaní o veci samej, no napriek tomu mu vyčíta, že túto obavu ohľadom ohrozenia prípadnej exekúcie nepreukázal bez dôvodných pochyb. Napadnuté rozhodnutie preto vníma aj za vnútorne rozporuplné, a teda za nepresvedčivo odôvodnené. Zároveň, súd prvej inštancie nijako nezdôvodnil svoj odklon od ustálenej praxe vyšších súdov, čo samo o sebe má za následok inú vadu konania, ktorá až nadobúda intencie porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie. Tiež uviedol, že samotná hmotnoprávna úprava odporovateľných právnych úkonov výslovne ustanovuje vyvrátenú domnienku, že blízke osoby dlžníka majú vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Výklad súdu prvej inštancie pritom na túto zákonnú domnienku nijako neprihliadal, hoci by tak mal. Ak táto domnienka platí v rámci konania vo veci samej, o to viac musí platiť aj v konaní o vydaní neodkladného opatrenia. Veď, keď už v minulosti dlžník takto konal s osobami jemu blízkymi a teraz následne so žalovanými (tiež blízke osoby dlžníka), tak konal opätovne ako reakciu na žalobcom podanú žalobu evidovanú pod sp. zn. 10C/90/2020 pred Okresným súdom Nitra, tak to pre žalobcu jednoznačne vytvára legitímnu obavu, že takto budú aj žalovaní v koordinácii v dlžníkom konať znovu. Tiež popísané prevody nehnuteľností sú v podstate na prvý pohľad iracionálne. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol a je dôvodný, keď existuje celkom legitímna a osvedčená obava, že predmetné nehnuteľnosti budú znovu prevedené v momente, keď žalovaní budú mať vedomosť o existencii tejto žaloby a návrhu na neodkladné opatrenie, pričom samotná finančná situácia žalovaných celkom zrejme nie je priaznivá. Úvahy súdu v podstate priznávajú iba formálnu ochranu jeho práva na uspokojenie jeho pohľadávky, avšak celkom opomínajú skutočnú a reálnu ochranu jeho práva z materiálneho hľadiska. To, že si môže formálne uplatniť svoju pohľadávku aj voči žalovaným a Z. I. v rozsahu toho, čo ušlo z majetku dlžníka, absolútne nijako nerieši to, či táto pohľadávka aj bude reálne uspokojená, a teda vymožená v rámci prípadnej exekúcie. Všetky skutočnosti nasvedčujú opaku, že nebude uspokojená. V prípade, ak žalovaní znovu prevedú predmetné nehnuteľnosti, stane sa jeho pohľadávka opäť nevykonalnou, keďže uvedené osoby nemajú žiaden iný majetok, z ktorého by bola

prípadná exekúcia riadne skončená vymožením pohľadávky. Vzhľadom na všetky okolnosti, má za to, že osvedčil dôvodnosť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia na predmetné nehnuteľnosti, a teda je napadnuté rozhodnutie vecne nesprávne. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zmenil tak, že podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (I.) je potrebné v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

4. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Zákon rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení: a/ neodkladné opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov strán. Potreba takejto bezodkladnej úpravy pomerov musí byť pritom naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať i na čas minulý, b/ opatrenia nariadené v prípade, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Pri oboch skupinách neodkladných opatrení bude potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Teda, pre aplikáciu tohto inštitútu sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 324 a nasl. CSP. Na to, aby žalobcom navrhované neodkladné opatrenie bolo úspešné, vyžaduje si to preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi stranami sporu, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorej zo strán sporu ohrozené. V každom prípade je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

8. Pojem osvedčovanie - na rozdiel od dokazovania - znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobné. Existencia obavy z ohrozenej exekúcie bude dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia v prípade, ak nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje právne alebo faktické úkony smerujúce k sťaženiu alebo úplnému zmareniu budúcej exekúcie. Dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia je aj hrozba takýchto úkonov. V takom prípade však strana v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude musieť uviesť konkrétne skutočnosti, na základe ktorých túto hrozbu osvedčí.

9. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo je skutkový a právny stav veci, v ktorej sa má rozhodovať o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia v rámci odvolacieho konania je aj pre odvolací súd rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie a vylúčené je to, aby svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktoré nastali až po vydaní napadnutého uznesenia.

10. V preskúvanej veci žiadal žalobca nariadiť neodkladné opatrenie z dôvodu obavy, že by prípadná exekúcia bola ohrozená, dôvodiac hrozbou neuspokojenia jeho pohľadávky uplatnenej v súdnom konaní voči W. A., ktorá podľa udania žalobcu odporovateľným právnym úkonom previedla nehnuteľnosti v jej

vlastníctve na tretiu osobu (Z. I.), ktorý následne previedol nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaných, v snahe ukrátiť žalobcu ako veriteľa, pričom je podľa názoru žalobcu obava ďalšieho prevodu majetku, z ktorého výťažku by potencionálne mohla byť uspokojená jeho pohľadávka.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v jeho výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia potrebné potvrdiť zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, keď mal za to, že pre nariadenie neodkladného opatrenia v žalobcom požadovanom znení nemožno konštatovať naplnenie zákonných podmienok. Inštitút neodkladného opatrenia ako forma neodkladnej právnej úpravy slúži za účelom poskytnutia právnej ochrany strany sporu, v prípade, že je potrebné urýchlene upraviť pomery strán v konaní takouto formou rozhodnutia. Žalobca neodkladného opatrenia pritom musí primárne osvedčiť, že sú tu právne vzťahy medzi stranami a že tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú ochranu. Žalobca neodkladného opatrenia musí preukázať naliehavosť, potrebnosť takejto úpravy pomerov. To znamená, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení žalobcu, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožňovali prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

12. Pokiaľ žalobca dôvodnosť nároku na nariadenie neodkladného opatrenia oprel o skutočnosť obavy takého konania žalovaných, ktoré by ohrozilo vymoženie jeho pohľadávky je potrebné konštatovať len to, že tieto žalobcom tvrdené skutočnosti žiadnym spôsobom v tomto konaní osvedčené neboli. Takáto obava žalobcu by musela vychádzať z konkrétneho konania žalovaných, smerujúceho k takej dispozícii s nehnuteľnosťami, ktorá by jednoznačne vyvolávala dôvodnú obavu o nebezpečenstve vzniku bezprostredne hroziacej ujmy a túto by žalobca musel osvedčiť. Žalobca v danej veci ani netvrdil, že žalovaní majú úmysel takýmto spôsobom konať, pričom za osvedčenie z obavy konania žalovaných vo vzťahu k dispozícii s majetkom nie je možné považovať len tvrdenie žalobcu, že v dôsledku prevodu nehnuteľnosti v minulosti (cca rok a pol pred podaním žaloby) takýmto spôsobom budú automaticky konať i žalovaní. Žalobca tak neosvedčil obavu z konania žalovaných smerujúcu k nakladaniu s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom konania, vyžadujúcu si naliehavosť zásahu súdu na bezodkladnú úpravu pomerov, pričom táto skutočnosť je dôvodom na ustálenie záveru o neopodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď nebolo osvedčené, že je potrebné takto operatívne do vzťahom strán sporu zasiahnuť.

13. Vo vzťahu k predmetu konania vo veci samej, a to konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu - Darovacej zmluvy zo dňa 18. 10. 2017 uzavretej medzi W. A. ako darkyňou a Z. I. ako obdarovaným, je namieste zopakovať to, čo konštatoval i súd prvej inštancie, a síce, že samotná žaloba o určenie neúčinnosti právneho úkonu je svojou podstatou právnym inštitútom umožňujúcim dosiahnutie uspokojenia pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, príp. vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Ani toto konštatovanie vo všeobecnosti nevylučuje možnosť nariadenia neodkladného opatrenia na obmedzenie nakladania s majetkom v konaniach o určenie neúčinnosti právneho úkonu, čo napokon potvrdila i rozhodovacia prax súdov. V kontexte prejednávanej veci má odvolací súd za to, že v situácii osvedčenia potreby operatívneho zásahu súdu, kedy by obava žalobcu z konania žalovaných bola reálne osvedčená, čo sa však v danom prípade nestalo, nebolo možné podľa názoru odvolacieho súdu úplne vylúčiť aj také rozhodnutie súdu, ktorým by návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keď zohľadňujúc skutkové okolnosti tejto veci, tak ako vyplývajú z obsahu spisu, sa javia tvrdenia žalobcu o nemajetnosti žalovaných, ako i Z. I. ako pravdivé, ktoré okolnosti by mohla ovplyvniť reálne vymoženie pohľadávky žalobcu vo vzťahu k prípadnému vymoženiu peňažnej náhrady ako prospechu získaného z odporovateľného právneho úkonu. V prejednávanej veci však je potrebné prisvedčiť záverom súdu prvej inštancie, že žalobcom založené dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia sú založené na hypotetickej obave vychádzajúcej z konania, ktoré sa dialo v minulosti, bez toho, že by dôvodnosť z takejto obavy z konania žalovaných bola žalobcom osvedčená. I keď je pravdou, že pokiaľ by k reálnemu konaniu žalovaných už došlo, tak ako namietal žalobca v odvolaní, neodkladné opatrenie by postrádalo svoj účel, nič to však nemení na fakte, že žalobca je ten, ktorý je povinný dôvodnosť operatívneho zásahu súdu vo forme neodkladnej úpravy pomerov osvedčiť, čo sa v danom prípade i podľa názoru odvolacieho súdu nestalo. Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom rozsahu zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).